

Studentka: Magdaléna Rokosová, 3. roč. bakalářského studia, výtvarná výchova pro ZŠ, SŠ, ZUŠ
Název bakalářské práce: Krajina – vizuální hodnota krajiny a její vliv na společnost
Oponent: doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D

Téma krajina bezkonkurenčně dominuje bakalářským pracím. Pokud by se jednalo o motivicky pestré variace, tak by bylo vše v pořádku. Bohužel jsou všechny práce skoro jako přes kopírak. Většinou působí tak, jako by jejich vedoucím byl Václav Cílek. Na umělecko-historické aspekty tématu pak obvykle zbude 10 stran. Ty jsou pak pojaty jako telegraficky lakonické, zmatené a nesouvislé dějiny krajinomalby napříč světadíly. Stejnou koncepci zvolila i Magdalena Rokosová. I ona na necelých deseti stranách prošla vývojem krajinomalby v celém světě – od jejích počátků v Číně od 4. století až ke krajině v Evropě, která začíná 16. stoletím. Její kořeny hledá autorka již v době kolem roku 1000. Za jeden z klíčových faktorů považuje „odklon od náboženských otázek k hospodářským zájmům“. Podobných perliček se v textu objevuje skutečně početně. Některé až děsí – např. tvrzení že „Marxovy a Darwinovy myšlenky významně ovlivnily celé následující století a tím pádem i naši skutečnost...“ To bude možná i výběrem „odborné“ literatury, jako je např. publikace J. Hrona Jak namalovat krajinu, která je nepříliš povedenou příručkou pro malíře amatéry. Na něj se také autorka odvolává v nesmyslném tvrzení v souvislosti s renesancí a humanismem, že „s prosazením volnějšího světového názoru se myšlení člověka odvrací od křesťanské víry k pozemskému životu“. Další omyl, v citaci přiznaný K. Harriesovi, je atribuce známé uvahy o vztahu ke krajině v abstraktním malířství F. Marcovi, ačkoliv jejím autorem je V. Kandinskij. Daleko závažnější však je, že autorka končí se svým výkladem vývoje krajinomalby na začátku 20. století a úplně ignoruje další peripetie tohoto žánru. Ovšem vůbec nejzávažnější koncepční chybou je, že teoretická část postrádá provázanost s částí didaktickou i výtvarnou. Např. výtvarná část je mj. soustředěná na techniku akvarelu a v teoretické části není o uplatnění této techniky v dějinách krajinomalby ani zmínka. Přitom jedním z malířů, které autorka akcentuje, je W. Turner. Nebo v didaktické části je jedna hodina věnovaná frotáži, přitom v teoretické části bychom připomínku „frotážových krajin“ M. Ernsta hledali marně. Velice závažným koncepčním prohřeškem je, že „putování“ vývojem krajinomalby – samo o sobě značně zmatené – je často prokládáno odbočkami k jiné problematice.

Didaktická část je podle mého názoru daleko kvalitnější než teoretická část. Není mi však jasné, proč autorka nezapojila do textu reprodukce obrazů, které si vybrala jako východisko.

Když jsem si prohlížel reprodukce akvarelů ve výtvarné části práce, tak jsem pochopil, proč v teoretické části končí na začátku 20. století. Z malých reprodukcí nemohu zodpovědně hodnotit kvalitu akvarelů, ale z hlediska jejich pojetí by patřily spíše do 19. století. Začátku 20. století by odpovídaly kresby fixem.

Při obhajobě se zaměřte na následující okruhy otázek:

1. Vyberte malíře, kteří svým výtvarným projevem volně souvisí s vaší koncepcí výtvarné části
2. Stručně naznačte klíčové proměny v pojetí krajinomalby od 1. světové války do současnosti (včetně imaginární krajiny) a uveďte některé představitele

Návrh na hodnocení: dobře

